

Ministerie van Financiën

= SPOED =

Aan
De staatssecretaris

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

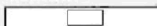
Inlichting

www.minfin.nl

Datum
28 oktober 2019

Auteur

memo

Opzet grove schuld

3.) wil een veel politieker antwoord
voor mondelinge vragen ludemiddelen.

Aanleiding

- Verzoek Leijten van 24 oktober 2019 inzake reactie RvS uitspraak over terugvorderen van Toeslagen, waarin wordt verzocht om de richtlijnen opzet/grove schuld
- Publicatie RTL/Trouw 28 oktober 2019

Kern

- **Status documenten waarin richtlijnen voor O/GS zijn opgenomen**
Het Landelijk Incassocentrum (LIC) heeft in 2015 een document opgesteld (dat openbaar is gemaakt door RTL) dat is gebruikt om nieuwe medewerkers op te leiden. Over de criteria voor opzet/grove schuld (O/GS) is voor en na 2015 regelmatig contact geweest tussen Toeslagen en LIC. In 2017 heeft Belastingdienst/Toeslagen op basis van dit document een nieuwe versie gemaakt die dient als handvat voor haar medewerkers die sinds augustus 2017 de inhoudelijke beoordeling uitvoeren. In dit document worden de richtlijnen en aandachtspunten met wat minder nuance gebracht ten opzichte van het document uit 2015. Voor zover bekend is er geen andere instructie.

- **Vaktechnische afstemming**

Het document uit 2015 is geschreven door de lokale vaktechnische medewerkers van het LIC. Ook het document uit 2017 is niet via de vaktechnische lijn, zoals we die nu kennen, afgestemd. Beide documenten kunnen wel gezien worden als informele werkinstructies. Echter, alle opzet/grove schuld casussen worden individueel beoordeeld door medewerkers die daarvoor zijn opgeleid. In de documenten wordt dit ook benadrukt. Uiteraard kan desondanks niet uitgesloten worden dat medewerkers één of meerdere van deze documenten als werkinstructie hanteren.

- **Huidige toepassing O/GS**

Er wordt nog steeds O/GS geconstateerd en op basis daarvan wordt een persoonlijke betalingsregeling vervolgens afgewezen. Momenteel gebeurt dit alleen voor de kinderopvangtoeslag vanwege de relatief hoge terugvorderingsbedragen. Pas bij een schuld die per jaar en per toeslagsoort hoger is dan € 10.000 onderzoekt Toeslagen of er sprake is van O/GS. Deze grens wordt sinds medio 2016 toegepast. Daarvoor was er een grens van € 1.500.

- **Toepassing O/GS bij CAF-zaken**

Bij 603 van de ruim 9.400 ouders in CAF-zaken is één of meerdere malen opzet of grove schuld gesteld voor de jaren waarop het onderzoek zag.

Toelichting

- De beoordeling voor O/GS wordt sinds augustus 2017 door Toeslagen uitgevoerd. Aanleiding is een verzoek om een persoonlijke betalingsregeling, dit verzoek komt bij het LIC binnen. De richtlijn documenten uit 2015 en 2017 bevatten mogelijke gronden op basis waarvan O/GS kan worden

(wat betekent
O/GS precies?
- alleen bij Toeslagen?
- waarom worden
richtlijnen?
- waarom niet steeds
toegepast?
Richtlijnen lopen over
mijn rug...
dit is wel heel
onheilspellend
Wat betekent
dit?!

gesteld. Op basis van jurisprudentie van de RvS zijn de volgende gronden inmiddels achterhaald:

- Eigen bijdrage: indien alleen de eigen bijdrage niet is betaald maar wel alle andere kosten aantoonbaar zijn betaald is er geen sprake van OGS.
- Kassiersfunctie: belangrijkste element hieruit is dat indien de voorschotten volledig zijn uitbetaald op het rekeningnummer van de opvang, er geen OGS aan de belanghebbende kan worden verweten (zolang er geen sprake is van andere redenen voor OGS).
- Bij de beoordeling door medewerkers van Toeslagen wordt geen 4-ogen principe gehanteerd. Het LIC neemt deze motivering over in de beschikking waarin een persoonlijke betalingsregeling wordt afgewezen. Bij het LIC is hiervoor geen 4-ogen principe ingericht.
- Beschikkingen worden ondertekend door de directeur Toeslagen. Deze beschikkingen bevatten een bezwaardclausule. In de uitspraken op bezwaar is een beroepsclausule opgenomen.
- De uitspraak van de RvS van april 2019 heeft vrijwel geen invloed op de huidige toepassing. Het gaat om een casus met zeer specifieke omstandigheden die niet in een algemene richtlijn kunnen worden verrat. De uitspraak bevestigt dat elke zaak beoordeeld moet worden op de specifieke feiten omstandigheden van die zaak. Dat was en is ook het uitgangspunt bij de beoordeling op O/GS.

Inhoudelijke toelichting betalingsregeling

- Iedere burger komt in aanmerking voor een standaard betalingsregeling. Dit houdt in dat de openstaande schuld kan worden voldaan middels een betalingsregeling van maximaal 24 gelijke maanden. Er dient daarbij minimaal € 20 per maand afgelost te worden
- Indien de burger van mening is dat het maandbedrag van de standaard betalingsregeling te ☐ is, kan de burger via een speciaal formulier verzoeken om een persoonlijke betalingsregeling. Het LIC berekent dan de financiële draagkracht van de burger. Als hieruit blijkt dat de standaard betalingsregeling inderdaad niet toereikend is, wordt een persoonlijke betalingsregeling aangeboden. Dit heeft 2 mogelijke uitkomsten:
 - Blijkt de maandelijkse draagkracht van de burger € 20 of meer te zijn, dan wordt er een betalingsregeling van 24 maanden aangeboden passend bij die draagkracht. Voor het eventuele restant van de schuld worden na die 24 maanden geen verdere invorderingsmaatregelen genomen. Dat wil zeggen dat de overige schuld niet actief wordt ingevorderd. Daadwerkelijke kwijtschelding kent Toeslagen niet. De resterende openstaande schuld kan nog 3 jaar verrekend worden met éénmalige teruggaven inkomstenbelasting en toeslagen.
 - Blijkt de maandelijkse draagkracht van de burger minder dan € 20 te zijn, dan volgt direct de beschikking waarin wordt medegedeeld dat er geen verdere invorderingsmaatregelen worden genomen. Er wordt niet meer actief ingevorderd. De termijn voor de mogelijkheid tot verrekeningen gedurende 3 jaar gaat dan direct in.
- De persoonlijke betalingsregeling is uitgesloten indien er voldoende betalingscapaciteit is of indien er is sprake van opzet of grove schuld bij het ontstaan van de betreffende terugvordering. Er wordt dan enkel nog een standaard betalingsregeling aangeboden waarmee het volledige bedrag in 24 maanden wordt terugbetaald. Daarbij wordt geen rekening gehouden met de betalingscapaciteit.
- Als de toegekende betalingsregeling niet wordt nagekomen, wordt bekeken of er andere invorderingsmaatregelen kunnen worden genomen,

zoals verrekening van maandelijks uit te betalen bedragen op de betreffende schuld. Bij deze verrekening wordt op verzoek rekening gehouden met de beslagvrije voet.

- Op verzoek van de Ombudsman schat de Belastingdienst de beslagvrije voet op voorhand bij een opzet/grove schuld regeling. Dat wil zeggen dat bij het eventueel vervallen van de 24-maandsregeling bij verrekening rekening wordt gehouden met deze geschatte beslagvrije voet. Indien een burger van mening is dat deze schatting niet klopt kan hij een verzoek om aanpassing van de beslagvrije voet doen.
- Op de KOT is de wettelijke beslagvrije voet niet van toepassing. Toch wordt ook bij verrekening van de KOT, op verzoek, rekening gehouden met het bestaansminimum en de daadwerkelijke kosten die worden gemaakt voor kinderopvang. In de praktijk wordt dan de betalingscapaciteit minus de eigen bijdrage voor de kinderopvang gehanteerd als verrekenruimte, in plaats van de beslagvrije voet. Dit geldt ook in het geval er O/GS is gesteld.
- Ook bij een loonbeslag wordt rekening gehouden met de beslagvrije voet.

Opzet/Grove schuld bij boetes

- Het OGS proces bij betalingsregeling is gescheiden van het proces rondom verzuimboetes en vergrijpboetes. Wel kan er vanuit een beoordeling op O/GS een signaal afgegeven worden dat er mogelijk sprake is van handelen waar een boete voor opgelegd zou kunnen worden.
- Bewijsrechtelijk is er een verschil tussen O/GS voor de betalingsregeling en (vergrijp)boetes. Bij het afwijzen van een persoonlijke betalingsregeling moet de opzet of grove schuld aannemelijk gemaakt worden. Bij een (vergrijp)boete moet dit gesteld en bewezen worden.

